

№ 212	Łódź, Poniedziałek, 11 września 1938 r.	עלפסער 'אהרגאנג	לאדז, מאנטאג, כ' אלול תרצ"ח	№ 212
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71. מע'ל 21, פעמריסאווער לאדז, עדיטאריאלע: דירעקטאָר פון רעדאקציע און עדיטאריאלע:				

דעם מיטשטען בילייד דויקען מ
פערזענלעכע מיטגליד
ה' מ. ס. בראנאו
צוליבן שוים פון זיין מומער
דבורה
המקום ינחם אותם בתוך שארי אבלי
די פערזענלעכע
„לינת החולים“ פ
לאמיסיאנס-7אגער
פון פערשידען מקדען
מעב
נייעס און גענוצט בעקומט איהר
צו די ביליגסטע פרייען נור ביי
א. ווייצמאן
שענקעוויטשא 6.
בעמ: אין קיף אויך פערשידען גע-
נוצט מעבעל, דיוואנעס, ניה-
מאשינען, שרייב-מאשינען,
מעצען א.א.וו. 0085

נייער פארקספראט

אויף'ן פארמעטער פון האנדעל דער דורכפאל פון דער לייפציגער מעסע

די לייפציגער מעסע ווערט שטענדיג גערופֿן סענס, פאר דעם באַראַמערטער פון דער וויטשטאָפֿט-ליכער קאָנינקטור אין דייטשלאַנד, אויף וויפיל די דאָזיגע מעסע שפּילעט אָפּ די וויטשטאָפֿטליכע בעציהונגען פון דייטשלאַנד מיט די אַנדערע לענדער. אין משך פון העכער צוויי הונדערט יאָהר האָט די לייפציגער מעסע געדינט אלס אינטערנאַציאָנאַלע פערזאָנלעכע פון די פאַרשטיינער פון האַנדעל. נישט קוקענדיג דערויף, וואָס מיט דער ענט-וויקלונג פון די קאָמפּליקאַטע אַנטוויקלונגען האָבען די וויטשטאָפֿטליכע פערזאָנלעכע וויער בעציהונגען האָבן די לייפציגער מעסע נאָך אַלץ געשפּילט אַ וויכטיגע ראלע אין דער ענטוויקלונג פון דייטשען האַנדעל און אינדוסטרי.

קייז שום קרפן איז נישט צו טייער די אינטערנאציאנאלע באיהאט-אקציע פון די ארבייטער

די לייפציגער מעסע האָט אין איהר געשטעלט אין די לייפציגער מעסע געשטעלט אונטערן צייכען פון אַ נישטיגען אַנטוויקלונג פון אויסלענדער אין דער דאָזיגער אימפּורטירטער פראָדוקט דייטשע צייטונג, "פראַנק-פּרעסע צייטונג", וועלכע געפינט זיך ווי די באַצער אימפּורטירטער פראָדוקט אין די הענט פון די באַצער שרייבט דאָס: "אויף דער היינטיגער מעסע איז דער צענטער פון דער אויפמערקזאָמקייט געפאלן אויפֿן איינער ליכען האַנדעל, דער אויסוואַל פון אַרבעטער און געוועזענע געשעפטליכע אַמט, אויף דער מעסע זענען געקומען ווער פיל אויסלענדישע סוחרים, נאָך וויער אַנטוויקלונג אין געשעפטען און געוועזען אַ ווער שוואַכער. עס וועט אַלס, אַז די וועגן געקומען נאָך אַלס צושווער, דער פּריוואַט-דינער גרויסער אַנטוויקלונג פון די סוחרים פון צופּראַכענדיקע האָט אַלעס אינגאנצן געפּענעלט."

די לייפציגער מעסע, ווי עס איז צו זעהן פון אַלע דעם טרעפּענעם פאר וואָס אינגאנצן צוריק געפאלען, די "פראַנק-פּרעסע צייטונג" פון דעם דאָזיגער דורכפאל, די קליינע צוואַלף אַנטוויקלונגען אויסלענדער בעציהונגען און די וויטשטאָפֿטליכע בעציהונגען געמאלט די וויטש-לאַנד און אויסלענדער וויער וויער שטאַרק פערקלער געט. מען דאַרף אַ הויך דעם געהענען אין אַכט וואָס פאַלען פון קורס פון דעלאַר און פּונט.

צוליב געוויסע סיבות פערשווייגט די "פראַנק-פּרעסע צייטונג" פאר וואָס אינגאנצן איז די לייפציגער מעסע אַזוי טויערדיג אַדורכגעפאלן. מער אַלעס האָט זיך אין דער פראַנק, אין טאָג פון שטענדיג די מעסע, אַרומגעוואָלט דער מיניסטער פון פראַנקפּראַנט אַלעס אינגאנצן צוריקגעפירט. ווי געוועהנ-ליך, האָבט געפּעלט אַן פון בעשלינגען די וועג, דאָס וועגן ווי שווערדיג אין פערטיגען דעם וויטש-שטאָפֿטליכע קריזיס אין דייטשלאַנד. עס איז אינטער-עסאָנט צו בעמערקען, אַז דאָס ערשטע מאל פאַלט פון מויל פון אַ פּערזאָנלעכע ליכען פיהרער פון די באַצער-אָפּטאָניסטען אַ בעשטענדיג ווען נען, וויטשטאָפֿטליכע קריזיס" אין דייטשלאַנד, ביי איהר האָבען אַלע באַצער-ווערער געמאלט די וויטש-שטאָפֿטליכע לאַגע ביים נאָעם רעזשים אין ווער ראווע פארפירן. געפּעלט האָט אַפּען מודה געווען, אַז די פראַנקפּראַנט פון באַיקאט האָט געבראַכט דייטשלאַנד פיל שווערן.

אומזיסט אַפּער בעשלינגען געפּעלט אין אַלעס די יאָרען. נישט נאָך די יאָרען אַלעין וועגן ווי איינציגטערן און אַנטוויקלונג פון אַנטוויקלונגען און באַיקאט. עס איז נישט אימפּורטירט צו ערמאָגלעכען, אַז מען צוויי חרשים צוריק האָט דער פּאָל פון די טרענדינגען אין ענגלאַנד ערקלערט אַ באַיקאט אויף די דייטשע סוחרים. דאָס האָט געבראַכט אַ גרויסען שוואַרץ אין דייטשען, ווייל די פראַנק-פּרעסע צייטונג פערטאָרעט אין ענגלאַנד צווישן דעם דריי מיליאָן מענטשן. דאָס ערקלערען באַיקאט מצד די דאָזיגע פראַנקפּראַנטעלע פערזאָנלעכע און וויטש נישט נאָך אַ פאַליטשע דערגאנג, און וויער רשות געפינען זיך פערזענלעך האַנדעלס און אינדוסטרי-אונטערנומען מונגען, וועלכע האָבען נאָך ביי נישט לאַנג איי-געקויפט גרויסע סכומים סוחרים אין דייטשלאַנד. אַ הויך דעם באַיקאט וועגן נאָך פאַרלאָרן אַ גאנצע רייה אַנדערע סיבות, וואָס האָבען בעדייטענדיג פערזענלעכע וויטשטאָפֿטליכע לאַגע פון דייטש-לאַנד. די "פראַנק-פּרעסע צייטונג" האָט ווער ווער ריכט פון קורס פון האַנדל און פּונט, אַלס אויף איהר איינער פון די סיבות וואָס האָט געוויקלט אויף דעם פערזענלעכע פון סוחרים אויסוואַל וויטשען דייטשלאַנד און די אַנדערע לענדער. דער דאָזיגער וואַלעס-דעמאָנסטראַציע די צוויי גרעסטע אינדוסטרי-לענדער שפּילט נאָך אַ גרויסע ראלע אין דעם וועלט-האַנדעל און האָט אַ סך געלעפּען אַ העכטיגען קלאַר דעם דייטשען אויסוואַל פון האַנדעל, און וויער דייטשלאַנד, ביי איהר איינציגער איינערליכער פאַליטשען לאַגע קאָן זיך געוואָלט פון איהר גאָלד-שטאַנדארט און קאָן צוליב דעם אַלעין וועגן וועגן קאָנזע-ווערן מיט ענגלאַנד און אַמעריקע. וועגן אַ צופּולס פון אויסלענדישער וואַלעס קאָן אויף אין דער איינציגער לאַגע קיין וויער נישט זיין, וועגן דעם האָט ערשט די טעג גערעכט נישט עמץ אַנדערש ווי דער פּריוואַטע פון רייכטאָמט דער שטאַט, ער האָט דאָס אין אַ געשפּרעך ערקלערט פאַר אַ מיט-אָרבייטער פון אַ האַלענדישער צייטונג, אמת, אויף דאָס האָט דער אַפּיציעלער פאַרשטיינער אַלץ ערקלערט מיט די יידישע אינטעליגענט. דער סוף איז דאָך איינער און אויף קיין שום צופּולס פון וואַלעס פון דייטשלאַנד נישט רעכענען.

און נאָך איין פּאָרט דאַרף מען דאָ אַנטווערפן, די שטרעבונג פון די בייזע באַלעבאָס פון איינער גען דייטשלאַנד צו בערגעניגען דעם אַרומפיהר פון אויסלענדישע סוחרים האָט בעוואָרען אַ גאנצער רייה פון מורח און מיטעל-איראָפּעאישע לענדער אימפּורטירטען און צו ענדערען וויערע בעציהונגען בעציהונגען מיט דייטשלאַנד. נישט נאָך די וויטש-שטאָפֿטליכע אַרומפיהרונגען, נאָך אַלעין די וויטשען-שטאָפֿטליכע און בעפּולען געוואָרען זיך צונויפן וועגן צו די אַזויגע ענדערונגען. דער דייטשער אינסטיטוט פון קאָנינקטור-פאַרשונג רעכט וועגן די דאָזיגע

און נאָך איין פּאָרט דאַרף מען דאָ אַנטווערפן, די שטרעבונג פון די בייזע באַלעבאָס פון איינער גען דייטשלאַנד צו בערגעניגען דעם אַרומפיהר פון אויסלענדישע סוחרים האָט בעוואָרען אַ גאנצער רייה פון מורח און מיטעל-איראָפּעאישע לענדער אימפּורטירטען און צו ענדערען וויערע בעציהונגען בעציהונגען מיט דייטשלאַנד. נישט נאָך די וויטש-שטאָפֿטליכע אַרומפיהרונגען, נאָך אַלעין די וויטשען-שטאָפֿטליכע און בעפּולען געוואָרען זיך צונויפן וועגן צו די אַזויגע ענדערונגען. דער דייטשער אינסטיטוט פון קאָנינקטור-פאַרשונג רעכט וועגן די דאָזיגע

אין הסכב מיט'ן בעשלוס פון דער קאנ-פערענץ פון צווייטען אינטערנאציאנאלע אין פאריז, וועגן די פארטייען, וועלכע געהערען צום צוויי-טען אינטערנאציאנאלע, צוגעטרעטען דורכצופירן

רען דעם מאַראַלישען און מאַטעריעלען באַיקאט פון היטלעריסטישען דייטשלאַנד, דורך אייננע-אָרנאָוואַציעס אין דער באַיקאט געפיהרט געוואָ-רען שוין פון פריער. אַ גרויסע באַיקאט-אקציע האָבען אין פּוילען אונטערגענומען דער "בונד" און די פ.פ.ס. דער אמת פון געוואָלט ווערען, דער צענטראַלער אָרגאן פ.פ.ס. דער, רעבאַט-ניק" איז געווען פון די ערשטע, וועלכע האָבען אַרומגעוואָלט די פראַנק וועגן קאמף מיט'ן רע-זשים פון היטלער'ן דורך אַ גרויסער אינטערנאצי-נאלער באַיקאט-אקציע. דאָס דערמאנט טאקע איינע די צייטונג אין אַ לייט-ארטיקל, וואָס איז געוועזען דער אקציע פון היטלער-באיקאט.

די אקציע, שרייבט דער, רעבאַטניק, דאָרף מען אויסברייטערן און פערשטארקען. עס איז נישטאָ קיין צווייטעל, און ווען דעם אינטערנאצי-נאל פון די טראַנספּאָרט-אָרבייטער וואָלט געלונגען אומצוטון צו אַרנאָוואַציע דעם באַיקאט, דאן וואָלט דער עקספּאָרט פון דייטשלאַנד געמאלען

די פיהרענדיגער האַלענדישער סאָציאַליסט האָט געמאכט אַ רייע איינער דייטשלאַנד אין אַ געשפּרעך מיט אַ צייטונג-פאַרשטעלער האָט ער זיך געטיילט מיט דעם איינער-וועגן דעם היינטיגער - לאַנד.

מיין 14-טעניגע רייע וואָס איז דער לענג און אין דער פרייט פון דייטשלאַנד, דער צווייטער, און מיט געווען קיין לוסט-וועג, זי איז גיכער געווען אַבאָוואַטירט, אַפּער אַזוי איז עס איינגע-ליך מיט יעדען פּריוואַטען רייענען. מווייט, ווי אַזוי מען קומט דאָרט אַרױם, אַפּער מען ווײַסט נישט ווי אַזוי מען קומט אַרױם, און צי מען וועט פּאַל אַרױם, אַלעין שריט און טריט איז נאָך נישט זיכער, אַז מוועט נישט אַרױפּפאלן אין אַנאָ-לענד צו די היטלע-אָרנאָוואַציעס און זיך פלוצים גע-פינען אין אַ קאָנצענטראַציע-לאַגער. דער רע-וועלט פון דעם וועג זיין, אַז איינע וועלען אַנ-גאנצען פערשווונדען פון דייטשלאַנד די לעצטע רעשטלעך פון אויסלענדישע טויריסטען.

וועגן דער געוויינלעך פאַליטשע אַרבייט, וואָס ווערט געפיהרט אונטערן טעג'ן פון די באַ-פאַל-סאָציאַליסטען גיט איינער דער האַלענדיש-פאַליטשע:

אויך מוז זאָגען, אַז צו די איינפאַרמאָנעס פון דער היטלעריסטישער פּרעסע וועגן ענטווערפן-גען פון וויטשען-צווייטען אונטערגעוואָלט אַרנאָוואַ-ציעס דאָרף מען זיך געפיהרען מיט גרויס קערדאכט צוויי ריכטיג, און אַז אַנטוויקלונג פון די גענע-איינציגער רעזשים (האָסט, די וואָסט אין אַלע לאַ-גען פון די פרייערליכע פראַלע-אירשע אַרנאָו-וואַציעס. דאָס וואָרט, "פרייער-דינע" דאַרף מען סער-שטיין מיט אַ פאַרבעטלען דעם "פאַלשע" אַפּאַראַט פון די אַרנאָוואַציעס און צושטעלער. דער גע-געוואָן צווישען די סאָציאַל-דעמאָקראַטישע און קאָ-מוניסטען איז נאָך אַפּער בעפּלעך, די בייזע קאמף-סיטואַציע האָט נאָך נישט געשאַפּען די נויטיגע איינצווייטלעך אַרנאָוואַציעס באַזע פאַרן קאמף גען דעם היטלעריסטישען פאַשיזם, אַפּער דער קאמף קומט פאַר, ער ווערט אַלץ שוואַכער און דאָס וועט מווען שטאַפּען די געמיינע פאַלשע פון בעצער פון דעם וועג. וואָס מער נישט וועגן מענטשן, וועלכע וועגן נישט בעלאַסטעט פון די אַפּאַליגע פאַרשטייטער-אירשע, וועלען אַרנאָוואַציען ווע-לען אין דעם קאמף, אַלץ גיכער וועט אין געמיינע-מאָד פון קאמף ענטשטיין אויף דער איינצווייטלעכער פראַ-לע-אירשע פאַלשע, ווייל לויט אַלעמדיג וואָס אין האָט געהערט, איז דער וואַלעכע געגעוואָן צווישען די אַרנאָוואַציעס קיין ווער גרויסער און אַפּער טאקע

די לייפציגער מעסע ווערט שטענדיג גערופֿן סענס, פאר דעם באַראַמערטער פון דער וויטשטאָפֿט-ליכער קאָנינקטור אין דייטשלאַנד, אויף וויפיל די דאָזיגע מעסע שפּילעט אָפּ די וויטשטאָפֿטליכע בעציהונגען פון דייטשלאַנד מיט די אַנדערע לענדער. אין משך פון העכער צוויי הונדערט יאָהר האָט די לייפציגער מעסע געדינט אלס אינטערנאַציאָנאַלע פערזאָנלעכע פון די פאַרשטיינער פון האַנדעל. נישט קוקענדיג דערויף, וואָס מיט דער ענט-וויקלונג פון די קאָמפּליקאַטע אַנטוויקלונגען האָבען די וויטשטאָפֿטליכע פערזאָנלעכע וויער בעציהונגען האָבן די לייפציגער מעסע נאָך אַלץ געשפּילט אַ וויכטיגע ראלע אין דער ענטוויקלונג פון דייטשען האַנדעל און אינדוסטרי.

די לייפציגער מעסע האָט אין איהר געשטעלט אין די לייפציגער מעסע געשטעלט אונטערן צייכען פון אַ נישטיגען אַנטוויקלונג פון אויסלענדער אין דער דאָזיגער אימפּורטירטער פראָדוקט דייטשע צייטונג, "פראַנק-פּרעסע צייטונג", וועלכע געפינט זיך ווי די באַצער אימפּורטירטער פראָדוקט אין די הענט פון די באַצער שרייבט דאָס: "אויף דער היינטיגער מעסע איז דער צענטער פון דער אויפמערקזאָמקייט געפאלן אויפֿן איינער ליכען האַנדעל, דער אויסוואַל פון אַרבעטער און געוועזענע געשעפטליכע אַמט, אויף דער מעסע זענען געקומען ווער פיל אויסלענדישע סוחרים, נאָך וויער אַנטוויקלונג אין געשעפטען און געוועזען אַ ווער שוואַכער. עס וועט אַלס, אַז די וועגן געקומען נאָך אַלס צושווער, דער פּריוואַט-דינער גרויסער אַנטוויקלונג פון די סוחרים פון צופּראַכענדיקע האָט אַלעס אינגאנצן געפּענעלט."

די לייפציגער מעסע, ווי עס איז צו זעהן פון אַלע דעם טרעפּענעם פאר וואָס אינגאנצן צוריק געפאלען, די "פראַנק-פּרעסע צייטונג" פון דעם דאָזיגער דורכפאל, די קליינע צוואַלף אַנטוויקלונגען אויסלענדער בעציהונגען און די וויטשטאָפֿטליכע בעציהונגען געמאלט די וויטש-לאַנד און אויסלענדער וויער וויער שטאַרק פערקלער געט. מען דאַרף אַ הויך דעם געהענען אין אַכט וואָס פאַלען פון קורס פון דעלאַר און פּונט.

צוליב געוויסע סיבות פערשווייגט די "פראַנק-פּרעסע צייטונג" פאר וואָס אינגאנצן איז די לייפציגער מעסע אַזוי טויערדיג אַדורכגעפאלן. מער אַלעס האָט זיך אין דער פראַנק, אין טאָג פון שטענדיג די מעסע, אַרומגעוואָלט דער מיניסטער פון פראַנקפּראַנט אַלעס אינגאנצן צוריקגעפירט. ווי געוועהנ-ליך, האָבט געפּעלט אַן פון בעשלינגען די וועג, דאָס וועגן ווי שווערדיג אין פערטיגען דעם וויטש-שטאָפֿטליכע קריזיס אין דייטשלאַנד. עס איז אינטער-עסאָנט צו בעמערקען, אַז דאָס ערשטע מאל פאַלט פון מויל פון אַ פּערזאָנלעכע ליכען פיהרער פון די באַצער-אָפּטאָניסטען אַ בעשטענדיג ווען נען, וויטשטאָפֿטליכע קריזיס" אין דייטשלאַנד, ביי איהר האָבען אַלע באַצער-ווערער געמאלט די וויטש-שטאָפֿטליכע לאַגע ביים נאָעם רעזשים אין ווער ראווע פארפירן. געפּעלט האָט אַפּען מודה געווען, אַז די פראַנקפּראַנט פון באַיקאט האָט געבראַכט דייטשלאַנד פיל שווערן.

אומזיסט אַפּער בעשלינגען געפּעלט אין אַלעס די יאָרען. נישט נאָך די יאָרען אַלעין וועגן ווי איינציגטערן און אַנטוויקלונג פון אַנטוויקלונגען און באַיקאט. עס איז נישט אימפּורטירט צו ערמאָגלעכען, אַז מען צוויי חרשים צוריק האָט דער פּאָל פון די טרענדינגען אין ענגלאַנד ערקלערט אַ באַיקאט אויף די דייטשע סוחרים. דאָס האָט געבראַכט אַ גרויסען שוואַרץ אין דייטשען, ווייל די פראַנק-פּרעסע צייטונג פערטאָרעט אין ענגלאַנד צווישן דעם דריי מיליאָן מענטשן. דאָס ערקלערען באַיקאט מצד די דאָזיגע פראַנקפּראַנטעלע פערזאָנלעכע און וויטש נישט נאָך אַ פאַליטשע דערגאנג, און וויער רשות געפינען זיך פערזענלעך האַנדעלס און אינדוסטרי-אונטערנומען מונגען, וועלכע האָבען נאָך ביי נישט לאַנג איי-געקויפט גרויסע סכומים סוחרים אין דייטשלאַנד. אַ הויך דעם באַיקאט וועגן נאָך פאַרלאָרן אַ גאנצע רייה אַנדערע סיבות, וואָס האָבען בעדייטענדיג פערזענלעכע וויטשטאָפֿטליכע לאַגע פון דייטש-לאַנד. די "פראַנק-פּרעסע צייטונג" האָט ווער ווער ריכט פון קורס פון האַנדל און פּונט, אַלס אויף איהר איינער פון די סיבות וואָס האָט געוויקלט אויף דעם פערזענלעכע פון סוחרים אויסוואַל וויטשען דייטשלאַנד און די אַנדערע לענדער. דער דאָזיגער וואַלעס-דעמאָנסטראַציע די צוויי גרעסטע אינדוסטרי-לענדער שפּילט נאָך אַ גרויסע ראלע אין דעם וועלט-האַנדעל און האָט אַ סך געלעפּען אַ העכטיגען קלאַר דעם דייטשען אויסוואַל פון האַנדעל, און וויער דייטשלאַנד, ביי איהר איינציגער איינערליכער פאַליטשען לאַגע קאָן זיך געוואָלט פון איהר גאָלד-שטאַנדארט און קאָן צוליב דעם אַלעין וועגן וועגן קאָנזע-ווערן מיט ענגלאַנד און אַמעריקע. וועגן אַ צופּולס פון אויסלענדישער וואַלעס קאָן אויף אין דער איינציגער לאַגע קיין שום צופּולס פון וואַלעס פון דייטשלאַנד נישט רעכענען.

מוט. האם. פערראכטונג

די אנטמארקסיסטישע אייזראטונג-ארבייט פון נאצי-רעזשים

האָט דער איינפאַרמאָנעס אייבערגעגעבן: אין געגענטליך! וואו און מיט וועמען אייך האָט נאָך וועגן דעם געזיכט, אומקערט האָט מען מיר געזאָגט, אַז די נישט איז געוואָרען גרעסער, אַלעין שום ערנסטער מענטש גלויבט נישט, אַז די היט-לע-דערגאנג האָט געלעפּען אַרבייט צוויי מיליאָן מענטשן. די האַטלעך און די קאפּען זענען לידיג, דאָס קולטורעלע לעפּען איז טויט. אין די צוגען זע-נען די קאפּען פון דער ערשטער און צווייטער קלאַס אינגאנצן לידיג.

דערפאר עקזיסטירען פאַר דער געוויינלעך פאַליטי-בליז קאָמוניסטען. די פאַליטי האָט, ווי געווען, ליך, איין עפּאָל באַזיך אַנדערען. ווען מען זאָל גלויבן אין אַלע זיגען פון דער היטלעריסטישער בעציהונ-פאַליטי, איז שוין אין דייטשלאַנד נישטאָ קיין שום מעגליכקייט פאַר אונטערגעוואָלט אַרבייט. אין דער אַמאָן אַפּער שטייען מיר ערשט ביים אַהויב פון אַ היטלעריסטישער אונטערגעוואָלט דערגאנג-ציער אַרבייט אין דייטשלאַנד, אַדער וויל אייך עפעס פּרעגן: האָט איהר געהערט, וואָס עס בע-דייטען די נאצי-רעזשים? מ. ה. פ.?

די נאצי-רעזשים בעדייטען אַ לאַנגע, מוט, האָט, פערראכטונג. "הער לאַנגע" איז געוואָרען גע-וואָרען אין דער קאמף פון קאנצענטראַציע-לאַגער און איז אַנגענומען געוואָרען אלס גענע-וויטיגע בעציהונגען. אין דער קאמף וועגן גענע-טען 30 פאַליטישע געפאַנגענע קאָמוניסטען, טאָ-צוואַל-דעמאָקראַטען, רייכטאָמט א. א. א. ו. ו. אי-מיינען פון די געפאַנגענע און איינגעפאַלען דער דאָ-ווער פאראל פון בעציהונגען און איינע און דער פא-ראל וועלכע פערשטענליך אין געהיים, פערשפּרייט-טען אין אַלע אַרבייטער בעציהונגען פון לאַנד.

די נאצי-רעזשים בעדייטען אַ לאַנגע, מוט, האָט, פערראכטונג. "הער לאַנגע" איז געוואָרען גע-וואָרען אין דער קאמף פון קאנצענטראַציע-לאַגער און איז אַנגענומען געוואָרען אלס גענע-וויטיגע בעציהונגען. אין דער קאמף וועגן גענע-טען 30 פאַליטישע געפאַנגענע קאָמוניסטען, טאָ-צוואַל-דעמאָקראַטען, רייכטאָמט א. א. א. ו. ו. אי-מיינען פון די געפאַנגענע און איינגעפאַלען דער דאָ-ווער פאראל פון בעציהונגען און איינע און דער פא-ראל וועלכע פערשטענליך אין געהיים, פערשפּרייט-טען אין אַלע אַרבייטער בעציהונגען פון לאַנד.

וועגן דער שטימבונג, וואָס הערשט צווישען די אַרבייטער-מאָסען, זאָגט צום בעסטען ערזע דער פאַלענדיגער פאַקט. אין איינער פון די גרעסטע מע-טאָל-פאַרביקען וואָס די היטלעריסטישע פערטרייב-ציעלע צוואַנג אַ פערזאָנלעכע פון די אַרבייטער און פון די אַנגעשטעלטע, אַלע האָבען זיך געשטעלט צו דער פערזאָנלעכע. דער פאַרשטענדער פון די היטלעריסטישע האָלט אַ ווער און צום סוף פאַרערט ער אויף די אַנטווערפן צוואַנגען מיט איהם אויסצו-רופּען "הייל היטלער"! איהם ענטפערט אַ טויט שווייגען. ער פאַרערט באַטאָנאָל אויף — דער פּויליש-שווייזש ווידער. און ערשט נאָך דער דריטער אויפ-פאַרנאָהאָבען איהם געענטפערט עטליכע פער-איינציעלע שטימען.

די נאצי-רעזשים בעדייטען אַ לאַנגע, מוט, האָט, פערראכטונג. "הער לאַנגע" איז געוואָרען גע-וואָרען אין דער קאמף פון קאנצענטראַציע-לאַגער און איז אַנגענומען געוואָרען אלס גענע-וויטיגע בעציהונגען. אין דער קאמף וועגן גענע-טען 30 פאַליטישע געפאַנגענע קאָמוניסטען, טאָ-צוואַל-דעמאָקראַטען, רייכטאָמט א. א. א. ו. ו. אי-מיינען פון די געפאַנגענע און איינגעפאַלען דער דאָ-ווער פאראל פון בעציהונגען און איינע און דער פא-ראל וועלכע פערשטענליך אין געהיים, פערשפּרייט-טען אין אַלע אַרבייטער בעציהונגען פון לאַנד.

די נאצי-רעזשים בעדייטען אַ לאַנגע, מוט, האָט, פערראכטונג. "הער לאַנגע" איז געוואָרען גע-וואָרען אין דער קאמף פון קאנצענטראַציע-לאַגער און איז אַנגענומען געוואָרען אלס גענע-וויטיגע בעציהונגען. אין דער קאמף וועגן גענע-טען 30 פאַליטישע געפאַנגענע קאָמוניסטען, טאָ-צוואַל-דעמאָקראַטען, רייכטאָמט א. א. א. ו. ו. אי-מיינען פון די געפאַנגענע און איינגעפאַלען דער דאָ-ווער פאראל פון בעציהונגען און איינע און דער פא-ראל וועלכע פערשטענליך אין געהיים, פערשפּרייט-טען אין אַלע אַרבייטער בעציהונגען פון לאַנד.

די נאצי-רעזשים בעדייטען אַ לאַנגע, מוט, האָט, פערראכטונג. "הער לאַנגע" איז געוואָרען גע-וואָרען אין דער קאמף פון קאנצענטראַציע-לאַגער און איז אַנגענומען געוואָרען אלס גענע-וויטיגע בעציהונגען. אין דער קאמף וועגן גענע-טען 30 פאַליטישע געפאַנגענע קאָמוניסטען, טאָ-צוואַל-דעמאָקראַטען, רייכטאָמט א. א. א. ו. ו. אי-מיינען פון די געפאַנגענע און איינגעפאַלען דער דאָ-ווער פאראל פון בעציהונגען און איינע און דער פא-ראל וועלכע פערשטענליך אין געהיים, פערשפּרייט-טען אין אַלע אַרבייטער בעציהונגען פון לאַנד.

אַז די אַנטפּאַסיסטישע שטימבונג וואָקסט אַלע פאַרביקען. דער רעוואָלט פון דער אויסצו-טונגס-פאַליטיק, וועלכע דער היטלעריסטישע פיהרער געבן מאַרקסיום, איז בליז די פערשטאַרקונג פון דעם פאראל, וואָס דריקט זיך אויס אין דריי ווער-טען: מוט, האָט און פערראכטונג!

די נאצי-רעזשים בעדייטען אַ לאַנגע, מוט, האָט, פערראכט

די טראגעדיע אין „איראפא“ בלויטיגער סוף פון א יוגענדליכע ליבע

און מ'ווייזט נאך גענוי, וואס עס איז געווען די אייגענטליכע סיבה פונעם מארד און זעלבסטמארד קלאר איז אבער, אז די טראגעדיע האט א ליבעראלער שטילאג, און די שטאט גייט כוואדאָרעם. פון לאַנד איז דעלעגירט א ספעציעלער פאליציר אַפּייד, כדי צו דורכפירן אַזאָיאַספּאַרשונג אויפן אַרץ.

דערשט האט זיך אָנגעהויבן צו קריגען, און בלייבן האָט דאָס יונגעל אַרײַנגעשלאָסן רעוואָלוציע, און נאָך דעם, ווי ער האָט צוויי מאל אויסגעשלאָסן אין דער מידעל, האָט ער זיך גופא אַרײַנגעשלאָסן א קויל אין קאָפּ און איז געבליבן ליגען אַ סוף־טעג אויפ'ן אָרץ.

(2) ערשטעמאל איז אוועק געווען אין דעם אַקציעס מיט עטליכע מען צו זיך געפּענטען רע-טאָפּן „איראפא“ (אין פעטריקאו) געוועסן צוויי-שען אַנדערע געסט, אָבער ביי אַ מענדיקער טישעל די צוויי יונגע געסט פון טאמאשאוו: דער 16-קאהירער וואלדשטימער קאוועצקי - אַ שילער פונעם טאמאשאווער גימנאזיום, און די 16-קאהירער פעלאביא צינגלער - אויך פון טאמאשאוו. דאָס יונגע פּאַרל, וואָס האָט צווישן זיך גע- (2) געטאָן ביליאַט האָט זיך אַ באַנדיט אַרייַן געקראָנען אין דער וואוינונג פון דער אלמנה מאר-קאבא פּעקאַרסקא (אין דארף דזשיטוואליק, פעט-דיקאווער קרייז).

באנדיטעז-אנפאל הינטער פעטריקאו די בעפאלענע האט מען געפונען א האלב-דערשטיקטע

— אַ תּאָלַב דערשטיקטע נאָכ'ן בעקומען אַ טעלעפאָן־אַנראָפּ פון פעט-ריקאו אין אויפן אַרץ אַרײַנגעזעהרען דער איינ-טפּעקטאר נאָטק, וועלכער האָט פּעראַרעבט אַ געזעג נאָכ'ן ענטלעפּענעם באַנדיט.

מיט דעם אלץ איז ער באלד ענטלאָפּען אין אַנאָמבעל־אָנסט־ריכטונג. ערשט אויפ'ן צווייטען טאָג האָבען זיך שטובים געפאַסט, אַז מ'וועט עפעס נישט די אלמנה, האָט מען זי אָנגעהויבן צו זוכען, און געפונען אונטער דער פּערינע אין בעט מיט אַ פּערשטאָטען מויל.

דער באַנדיט האָט די פּעקאַרסקא טעראָריזירט מיט אַ רעוואָלוציע, געבוידען זי פּערשטאָט איהר דעם מויל, און צוגעזיבט 55 זלאטעס במזומן, 30 זילבערע רובלע, 2 גאלדענע רינגעלעך, אַ זיל-בערנעס זיגער, און וועקסלען אויף 1632 זלאטעס.

די היטלער-פעסט אין פאביאניץ פאליציי איז אבער אויף דער וואג

פון אַ פּאָליציי־אַפּטיילונג אַריין איבערזעגט, וואו ער האָט אָנגעהויבן אויף צו פּערזאָנלונג פון 59 מאַן. נאָכ'ן אויסלעגטימירען אַלע אונזענדע האָט פּאָליציי די פּערזאָנלונג אויסגעלייזט, און צוויי אַנדערע, וואָס זענען געקומען אויף דער פּער-זאָלונג אָנגעטון אין מונדירען פון „אָפּוועפּאַל“ זענען צונויפגעשטעלט געוואָרען צוואַנציג פּראָטאָקאָלען, וועלכע זענען אַריבערגעשיקט געוואָרען אין דער סטראַסטווע.

(2) דער ליטער פון דער פאביאניצער פאלי-ציי קאמיטאט פאלעלאוו גזשיוואק האט געזען בעקומען א פערטורעליכע ידיעה, אז אין לאקאל פון דער ענדעקישער פארטיי אויף בארזשטאדטאק 6 וועט פאקומען א פערזאנלונג פון דער דאנאיער פארטיי.

(2) געטען, אין דעם 250-טען יאהרצייט באַפֿ'ן זיג היטלער ווען — זענען אין די קאסטעס לען פאקעקומען פיערליכע גאטעסדינסטען, און געהאלטען געוואָרען ענטשערעכענדע פרעדיקטען.

דער לאדזער דלות וואנדערט איבער דער מדינה הונדערטער לאדזער משפחות וואלגער זיך ארום איבער אלע וועגן איז געיעג נאך א שטיקל ברויט (א שוידערלעך בילד פון דער היינטיגער ביטערער צייט)

(2) געטען איז פארגעקומען די פיערליכע ענטהילונג פונעם געווענליכע וואס איז איינגע-מירט געוואָרען אויף דעם פראטאן פון דער קאמערדע, לכבוד די אומגעקומענע העלדישע לופט פליהער זשוירקא און וויגאדא.

מענטשעלעס איהר איינריכטונג און איינשטעלעט איהר אַרדנונג. עסען בעקומט דער אורח ביי אַ בעל־הבית צו וועלכען ער ווערט געשיקט לויט אַ צעטעל אָדער לויט צוויי גערופענעם פּלעט. די אורחים, וועלכע קומען פרייטאָג שפעט אין שטעטלע פּרייז, טוען זיך שטעלען נאָכ'ן דאוונען אין שוהל, בית המדרש און אין די שטיבלעך ביי די אַרײַנסגע-גאָן די מתפללים פערזעטען זי צו זיך אַ היים אויף אַ מלצער.

די וואַנדערונגען האָבען שוין אָנגעהויבן צו מאַסען־כאַרעקטער, אַז אין די דערפער האָט זיך איינגעשטעלט אַ סדר, ווי צוויי אַלפֿונגעמען די פערבייגינגע וואַנדערער, דער סאַלטיס טיילט צו יעדען אורח אַ באַנדיקען פּאַנדרויט, ביי וועל-כען ר'בעקומט אַ סעספער, נאָכטלענער און פריה-שטיק. די מאַלצייטען זענען דיעזלעכע, וואָס דער בעל־בית עסט, אַ געלעגער ווערט בעשטימט פאַרן גאָסט אויפ'ן היי־בוידעם, אין אַ סטאַנדאַרד אָדער קה־שטאַל. קיין אונטערשידען צווישען יידישע און קריסטליכע וואַנדערער ווערען אין דעם פרט נישט געמאַכט.

די לעהרערס זענען בערוהיגס (2) אין די קיינען פון די לאַדזער פּאָלישע לעהרער האָט די לעצטע צייט געהערשט אַ שטארקע געוועזענע מחמת דעם, וואָס עס האָבען זיך פער-שפרייט קלאַנגען, אַז אין דעם היינטיגען שול־האַר וועלען רעוועגירט ווערען אין די שולען די לעהר-רנים, וואָס האָבען מענער לעהרער.

וואָס שייך נדבות, ווערט דעם אורח געגע-בען אַזא סומע, וועלכע ער וואָלט אומגעפּהער געקאָנט זיך מאַכען, גייענדיג איבער די הייזער, די סומע ווערט גערופען אַפּפּאַרטינג־נעלד.

נישט אלעמאל דערגיין מען אָבער צו אַ ישוב, אָפּט, ווען ס'שלעפּען זיך גאנצע פאמיליעס מיט זינים, שוועגערס, פרויע, און קינדער און די נאָכט שלאָגט צו אין מיטען וועג, לייגט מען זיך צוועק אויסן פרייען פּעלד, [אין אַ וואַלד אָדער אין אַ רחוק געבען טאָפּע און מ'בידעוועט אַדורך די נאָכט. אַביסעל קארטאָפּעל און עטליכע שטיק-לעך ברויט געפליגט מען שטענדיג אין דער טאָרע, נעמט מען צוויי ציגלע אָדער שטיינער, מ'שטעלט צוויי אַ טעפּעל, מ'צינדט אונטער אַ פאַר צוואַ-מענגעשטעטע שפּענדלעך און ס'איז באַדן דאָ מיט עפעס זיך אונטערגעוואַנען דאָס האַרץ, אָדער היינטיגער געזאָגט: אָפּצוהייבען אַביסעל דעם הונגער.

ארייטער-פערזאנלונג איז
הינא „אשוויאטאוו“
(2) געטען איז אין לאַנד איינע לאַקאַל פון פאַפּריק־מייסטער־פּעראַין אויף וועראַסקיטא 74(76 פאַק־געקומען אַב־אַלפּו־לישע צוואַנציגסטע פון פאַפּריק־מייסטערס.

ביידע אונטערנעמען סיי די פלעסען און סיי דאָס אַפּפּאַרטינג־נעלד זענען אַ סובּה פאַר'ן בכבוד־דינען אַרימאָן, וועלכער שטעמט זיך צו גיין איבער די הייזער, זיי זענען אָבער שוין גאַנציש קיין סובּה פאַר די דרייטערע און אויספערשטעט אורחים.

נישט אלעמאל דערגיין מען אָבער צו אַ ישוב, אָפּט, ווען ס'שלעפּען זיך גאנצע פאמיליעס מיט זינים, שוועגערס, פרויע, און קינדער און די נאָכט שלאָגט צו אין מיטען וועג, לייגט מען זיך צוועק אויסן פרייען פּעלד, [אין אַ וואַלד אָדער אין אַ רחוק געבען טאָפּע און מ'בידעוועט אַדורך די נאָכט. אַביסעל קארטאָפּעל און עטליכע שטיק-לעך ברויט געפליגט מען שטענדיג אין דער טאָרע, נעמט מען צוויי ציגלע אָדער שטיינער, מ'שטעלט צוויי אַ טעפּעל, מ'צינדט אונטער אַ פאַר צוואַ-מענגעשטעטע שפּענדלעך און ס'איז באַדן דאָ מיט עפעס זיך אונטערגעוואַנען דאָס האַרץ, אָדער היינטיגער געזאָגט: אָפּצוהייבען אַביסעל דעם הונגער.

ארייטער-פערזאנלונג איז
הינא „אשוויאטאוו“
(2) געטען איז אין לאַנד איינע לאַקאַל פון פאַפּריק־מייסטער־פּעראַין אויף וועראַסקיטא 74(76 פאַק־געקומען אַב־אַלפּו־לישע צוואַנציגסטע פון פאַפּריק־מייסטערס.

ביידע אונטערנעמען סיי די פלעסען און סיי דאָס אַפּפּאַרטינג־נעלד זענען אַ סובּה פאַר'ן בכבוד־דינען אַרימאָן, וועלכער שטעמט זיך צו גיין איבער די הייזער, זיי זענען אָבער שוין גאַנציש קיין סובּה פאַר די דרייטערע און אויספערשטעט אורחים.

נישט אלעמאל דערגיין מען אָבער צו אַ ישוב, אָפּט, ווען ס'שלעפּען זיך גאנצע פאמיליעס מיט זינים, שוועגערס, פרויע, און קינדער און די נאָכט שלאָגט צו אין מיטען וועג, לייגט מען זיך צוועק אויסן פרייען פּעלד, [אין אַ וואַלד אָדער אין אַ רחוק געבען טאָפּע און מ'בידעוועט אַדורך די נאָכט. אַביסעל קארטאָפּעל און עטליכע שטיק-לעך ברויט געפליגט מען שטענדיג אין דער טאָרע, נעמט מען צוויי ציגלע אָדער שטיינער, מ'שטעלט צוויי אַ טעפּעל, מ'צינדט אונטער אַ פאַר צוואַ-מענגעשטעטע שפּענדלעך און ס'איז באַדן דאָ מיט עפעס זיך אונטערגעוואַנען דאָס האַרץ, אָדער היינטיגער געזאָגט: אָפּצוהייבען אַביסעל דעם הונגער.

ארייטער-פערזאנלונג איז
הינא „אשוויאטאוו“
(2) געטען איז אין לאַנד איינע לאַקאַל פון פאַפּריק־מייסטער־פּעראַין אויף וועראַסקיטא 74(76 פאַק־געקומען אַב־אַלפּו־לישע צוואַנציגסטע פון פאַפּריק־מייסטערס.

ביידע אונטערנעמען סיי די פלעסען און סיי דאָס אַפּפּאַרטינג־נעלד זענען אַ סובּה פאַר'ן בכבוד־דינען אַרימאָן, וועלכער שטעמט זיך צו גיין איבער די הייזער, זיי זענען אָבער שוין גאַנציש קיין סובּה פאַר די דרייטערע און אויספערשטעט אורחים.

נישט אלעמאל דערגיין מען אָבער צו אַ ישוב, אָפּט, ווען ס'שלעפּען זיך גאנצע פאמיליעס מיט זינים, שוועגערס, פרויע, און קינדער און די נאָכט שלאָגט צו אין מיטען וועג, לייגט מען זיך צוועק אויסן פרייען פּעלד, [אין אַ וואַלד אָדער אין אַ רחוק געבען טאָפּע און מ'בידעוועט אַדורך די נאָכט. אַביסעל קארטאָפּעל און עטליכע שטיק-לעך ברויט געפליגט מען שטענדיג אין דער טאָרע, נעמט מען צוויי ציגלע אָדער שטיינער, מ'שטעלט צוויי אַ טעפּעל, מ'צינדט אונטער אַ פאַר צוואַ-מענגעשטעטע שפּענדלעך און ס'איז באַדן דאָ מיט עפעס זיך אונטערגעוואַנען דאָס האַרץ, אָדער היינטיגער געזאָגט: אָפּצוהייבען אַביסעל דעם הונגער.

Dr. med.
Czarnożył
POWNOCIŁ
AL. KOSCIUSZKI 69, tel. 224-94.
Godziny przyjęć od 9-10 i od 4-6 popoł.

ביידע אונטערנעמען סיי די פלעסען און סיי דאָס אַפּפּאַרטינג־נעלד זענען אַ סובּה פאַר'ן בכבוד־דינען אַרימאָן, וועלכער שטעמט זיך צו גיין איבער די הייזער, זיי זענען אָבער שוין גאַנציש קיין סובּה פאַר די דרייטערע און אויספערשטעט אורחים.

נישט אלעמאל דערגיין מען אָבער צו אַ ישוב, אָפּט, ווען ס'שלעפּען זיך גאנצע פאמיליעס מיט זינים, שוועגערס, פרויע, און קינדער און די נאָכט שלאָגט צו אין מיטען וועג, לייגט מען זיך צוועק אויסן פרייען פּעלד, [אין אַ וואַלד אָדער אין אַ רחוק געבען טאָפּע און מ'בידעוועט אַדורך די נאָכט. אַביסעל קארטאָפּעל און עטליכע שטיק-לעך ברויט געפליגט מען שטענדיג אין דער טאָרע, נעמט מען צוויי ציגלע אָדער שטיינער, מ'שטעלט צוויי אַ טעפּעל, מ'צינדט אונטער אַ פאַר צוואַ-מענגעשטעטע שפּענדלעך און ס'איז באַדן דאָ מיט עפעס זיך אונטערגעוואַנען דאָס האַרץ, אָדער היינטיגער געזאָגט: אָפּצוהייבען אַביסעל דעם הונגער.

מאָנטאָג
11
כ
אלול תרצ"ג

סעפטעמבער
זון-אויפגאנג 5.03
זון-אונטערנגאנג 6.01

רעגיסטראציע פון יאר-
נאנג 1915
היינט, מאָנטאָג, דעם 11-טען פון 3-טען
קאָמיטאָט מיט די אַזיזות:
H Ch I J K
אין די וואָס וואוינען אויפן שטח פון 8-טען קאָמי-
טאָראַט מיט די 5-מיליען-נעמען
T U W Z
דינסטאָג, דעם 12 פון 3-טען קאָמיטאָט
פון L ביז O
און פון 9-טען קאָמיטאָט
פון A ביז G
ווער ס'וועט זיך נישט פערלען צו דער רע-
גיסטראציע אין ענטשפערעכענדען טערמין וועט ער-
מינסטערשטיוו ענטשפערעכענדען ווערען מיט 8000 יו-
שפּאַרף אָדער 3 חודשים אָרעסט.

אפטייהען
היינטיגע נאכט-דייטשערע
(2) היינט ביינאכט דייטשערע: א. פאטש
(פלאץ קאסטעלעני 10) א בארעמוא (פאמאקא
12), ע. מילער (פיעטריקאווער 46), מ. עפשטיין
פיעטריקאווער 225), ד. נאָרמאָנסקי (פּעטיאָד 59),
א. אַנסטעוויטש (פּאַבליצער 50).

אויף אַלע וועגען און שטענען, ווי לאַנג און
ברייט די מדינה איז, פּענענעט מען איצט גאנצע
מחנות וואַנדערנדע, יידען און קריסטען, מענער
און פרויען, זקנים און קינדער, מעהרסטענטייל
באַרויטש, אָפּגעריסענע און אָפּגעשליסענע, אויס-
געווענשעטע פון פיינליכען נע ווד, בעהאַנגענע
מיט שווערע בעסלער־טאָרעס.
דער רוב פון אַס די דאָזיגע וואַנדערער
פלעפּען זיך פון לאַנד, דאָס איז אָבער ווייט נישט
יענער בעקאנטער טיפּ פּראָפּעסיאָנעלע שטאַרער,
וועלכע שלעפּען זיך יאהר־יעהרליך באַדן נאָך פּסח
מיט'ן אויפשטאָן פון דער ערשטער פרייהלינג־זון,
אַרײַנסלעפּען אויפ'ן גאנצען ווער איבער דער
מדינה, די דאָזיגע חברה מאַכט אַ פנים, אָפּער מיט
קליינע אויסנאָמען, אויך איצט אין לאַנד גאָר
נישט קיין שלעכטע געשעפטען צוויי, אַז זיי פיהלען
בכלל נישט קיין בעדערמיש זיך אַביסעל איבער-
צוויפּלערן.
די איצטיגע וואַנדערער זענען כמעט אויס-
שליסליך קרבנות פון הערשענדען קריזיס.
דאָס זענען אַרבייטסלאָזע אַרבייטער, געווע-
זענע בעל־מלאכות, קליינענדלעך און אַנדערע
דעקלעסירטע עלעמענטען, מ'טרעפּט אפילו אויך
צווישען די דערמאָנטע פּערוואַנעלעטע געוועזענע
בוכהאַלטערען, עקספּעדיענטען, ביוראָליסטען, לע-
רער, מלמדים, מלי־קודש, אָנגעוועהענע סוחרים און
אַנדערע גאָר שינע בעלי בתים, די דאָזיגע מען.
שען האָט דער ווירשטאַטליכער חורבן אַמשווער-
ליכטען געטראָפּען, זיי זענען גענצליך אַראָפּגע-
שטאָקען געוואָרען פון עקאָנאָמישען אויבערפלאַך,
געווען אַ לענגערע צייט אָהן בעשעפטיגונג און
פרנסה, געמאַכט אלע פרובען צויריקצושטעלען
זייערע צעשטעטערטע עקזיסטענצען, אויסגעשעסן
אַלע אונטערשטיצונגס־קוואַלען, אויספערקויפט פון
שטוב אַלץ, וואָס האָט גאָר געהאַט אַ מינדעסטע
זיערע און ווען זייער לאַגע האָט דערגרייכט די
העכסטע שטופּע פון גליט און פּיין און זיי זענען
דאָרף אומרעמט'דיגען גורל געשטעלט געוואָרען
פאַר איינעם פון די דריי פּערזוואַייקעלעכע אויס-
וועגען: הונגער־טויט, זעלבסטמאָרד אָדער די טאָרע.
זאָבען זיי זיך צונדליך דעצידירט אויפ'ן לעצטען,
אין לאַנד, וואו מ'קאָן זיי אין מ'ווייטע ווער
זיי זענען געווען, דאָבען זיי נישט קיין דרייטע-
קייט זיך צו געבען דאָס פנים צו וואַשען, לאָזען
זיי זיך אַרויס אויף דער פּאַדווינץ, און אַס וואָס
דערן זיי צוויי פון דאָרף צו דאָרף, פון שטעטלעך
צו שטעטלעך און פון שטאָט צו שטאָט ווער אַלץ
און ווער, פאַרס עקסמיטירטע און היימלאָזע, צו-
זאָמען מיט זייערע משפּחות.

מען דארף פערפרייטערען די טעטיגקייט פון דער זומער-קאלאניע פון "טאז"

פערשונג פאר דעם 80-יעהריגער זון

פרייטאג פארשונג איז אוועק פון דערהיים דער 80-יעהריגער יעקב שלמה באם, וועלכער איז נישט ביים פולען פערשונג.

דער אלטער איז די לעצטע צייט שוין עט-ליכע מאל אוועק פון דערהיים, ווער ס'וועט איהם ערגיץ בענענענען, ווערט געבעטען אפצוהיילען צו משה גוטשטאטן, פאלדניאוו 39.

"אונזער תשובה"

נעכטען איז ערשינען אַינמאליגע אַיט-גאנצע פון דער לאַדער פאַלקספּאַרטיי אין צוואַ-מענהאָג מיט דעם, פאַרמערשאַפּט-אַפּמאַך.

די צייטונג ענטהאַלט אַרטיקלען פון: שלום אַש, נח פּרילאָבסקי, הלל צייטלין, משה בראַדער-זאָהן, י. א. בער, אדוו. וויצמאַן, מאַג. באַלבע-רישסקי, ל. פרייס, ע. האַמבורגער א. א.

די אַיטגאַבע איז אַרטיקלענענען דורכ'ן ראָט פון דער יודיש דעמ. פאַלקספּאַרטיי אין פּוילען אונטער דער רעדאַקציע פון מאַג. ב. באַלבערישסקי.

אידער ער זאל איהר פטור ווערען

נעהמט זי אן די געהעריגע שריט און מאכט פערטעהרעם

(2) אויף וואלסטאטס 224 האט זיך גע-טען בייטאג דער 44-יעהריגער טאמאש גאלדע-וויטש צוקריגט מיט זיין קאכאנעק דער 30-יעהרי-גער ראזאליע קאספראוויטש.

די פאנאג ראזאליע האט שוין פון לענג-צו-האט דעם איינדרוק אז טאמאש, איהר מאכאנעק, וויל זי פטור ווערען.

האט זי ביי זיך בעשלאסען: אידער ער מ'ך, בעסער - און איהם, און -

בעת דער קריגעריי האט זי געכאפט א קיך-מעסער, און נעממאכט טאמאש'ן 8 טיפער וואונדער-האט איהם פאנגעטווענע אפגעפיהרט אין א שווערע צושטאנד אין שפיטאל, און זי איז ארעס-טירט געווארען דורך פאליציי.

פערזענליכעס

נעכטען האט אנגעהויבען זיין אורליב דער סעקרעטאר פון דער יודישע גמיעה'ס פונם גאנצער.

אבער האנטאר ה' משה פרייס אין פיהאומאניע

דער בעריהמטער אפערקאנטאנער משה פרייס, וועלכער וועט די היינערהיגע ימים-נוראים דאוו-נען אין "פיהאומאניע" אין נאך א פנים חרשות אין לאדו, פונדעסטווענען האט ער שוין בעוויזען צו פערזאנלעכע שריטען די בעסטע מבינים פון סינאגאנאלע נגינה, דערצו וועט ער היינעמאל דאזענען מיט א גרויסען פערשטארקטען כאר פון 40 פערזאנען אונטער די לייטונג פון בעריהמטען דרינגענס ה' הערץ רובין.

ד"ר מ. וואלפזאהו אינערליכע טראנסהיימע צוריקגעקערט

באריטאוויטשא 2, טע. 83-128 נעהמט אן פון 12-2 און פון 6-8 אונטער.

אלט בעווייז פון גוטער דערנערונג, גוטער מעדיצינישער השגחה און אלגעמיינע דער-פאלג פון דער קאלאניע דארף דינען די וואג פון די קינדער אין אפטע מעדיצינישע אונטערזוכונגען פון דאקטאָר. די קינדער ווערען געוואוינען 5 מאל אין פערזאנלעך פון 4 וואכען: אזוי ווי זיי קומען אן, יעדע וואך, און פאר'ן פארשקאפערען. אויף דער קאלאניע איז טעטיג א דאקטאָר, וועלכער בעזוכט די קינדער צוויי מאל אין טאג. אלע קינדער ווערען פון דאקטאָר אונטער-זוכט צוויי מאל און שוואכערע קינדער מעהרערע מאל. פאר קראנקע קינדער איז מיט 2 יאהר צוריק געווארן אויסגעשטעלט א בעזונדערער אינאלימאטאָר, א בעזונדער הייזל, וואו זיי געפינען זיך אונטער דער השגחה פון דאקטאָר און א ספעציעלע פלע-גערין. קינדער, וועלכע ווערען ערנסט קראנק, ווערען צוריקגעשיקט אין שטאט. אין שפיטאל, אין אינאלימאטאָר האלט מען גאר קינדער, לייכט דערקלעט, מיט לייכטע צוגינגע, מיט א ביסעל היץ, כדי זיי אפטייען, אינאלימאטאָר פון די איבע-ריגע בעזונדער קינדער. דאס רוב קינדער פער-ברענגען אין אינאלימאטאָר 2-3 טעג, מאקסימום 5-6 טעג.

דער גאנצער פערסאנאל פון דער קאלאניע - דער דאקטאָר מיט דער פלעגערין, די לייטערין מיט די דערצייערענס - זענען אלע צוואנצער פערזאנען מיט א צוויי, וועלכען מיר האלטען פאר דעם וויכטיגסטען, דאס איז די פראגע פון פער-זעליכער ריינקייט פון די קינדער.

ווי אזוי צוגעוואוינען די קינדער צו ווא-סער, צו פרישע לופט, ווי אזוי אויסלערנען די קינדער זיך וואסען דעם גאנצען פנים, דעם קערפער און די מים, זיך בענוצען מיט דעם ציי-פערשטאל און צאן-פראשעק, וואסען הענד, פאר'ן עסען מיט זיין, האלטען זיך ריין אין די, צוויי-זעכסן, שטאמען בינאכט ביים אפגענעם פערנסטער, אפגעמען מיט דער נאך זיך צוגעוואוינען צו דע-גולערען שטול-גאנג, אפגעוואוינען פון פערשידענע נישט היגענישע מידות, אט דער צארייט ווערט געווינדעט די קרעפטען פון גאנצען פערסאנאל די גאנצע צייט אויף די קאלאניעס.

כדי די צארייט זאל האבען דערמאנען, זע-נען געשאפען געווארען אוועק צווייגונגען, מיט וועלכע די קאלאניע קען שטאלק זיין, וועלכע טרעפען זיך נאך אין גוט איינגעארדענטע סאנא-טאריעס.

די קאלאניע איז קאנאלאזירט, האט לויפערנדע וואסער אין אלע געביידעס, צו יעדען קינדער-פאזיציע איז צוגעבויט גרויסע הייליגער, וואוהין ס'איז דורכגעפיהרט לויפערנדע וואסער, און וואו ס'איז איינגעארדענט א גרויסע צאל וואס-בעקענס מיט ספעציעלער איינריכטונג אויף צו וואסען די מים, ביז 40 וואס-בעקענס, אויף יעדע 5 קינדער איין וואס-בעקען מיט א קראן. אויף פלעגערען וואסער א גרויסער 4-פערדיגער גאס-מאטאָר יאגט ס'וואסער אין אלע וואס-בעקענס.

(סוף מאָרגען)
ד"ר מ. שוואלבע.

פאָוועשטען שולען, זיי ווילען זיך אויסלערנען, דאס לידעל געפאלט, דא מישען זיך אריין די דערצייערענס, זינען מיט, און לערנען אלע קינדער, באַלד וויל זיך בעווייזען א מירעלע פון פאָוועשטען שול (דאס רוב מידלעך בעזוכען די פאָוועשטען שולען) מיט א פויליש לידעל, און עס הייבט זיך אן א לערנטונדע פון פוילישע לידער אדער פרוברט אריינגעהן בינאכט אין שול-צימער, איהר וועט לייכט בעמערקען ווי צווישען קינדער ליגען עטליכע מיט קאפלעך אויפ'ן קאפ, דאס זענען קינדער פון חדרים, די קינדערס גענעצווייניגע בעזינגונגען כא-רעקטעריזירט א גרויסע סאלערנאָן, נאך גרעסערע ווי ביי עלטערע מענשען, ווער זעלסטן ברעכען אויס צווישען די קינדער פון צ.ב. מיכאלעוויטש-שול און הרב מייזעל'ס תלמוד-תורה חלוקי-דעות אויפ'ן גרונד פון זייערע געוואוינהייטען אין טעגליכען לעבען, און אויב עס ברעכט אויס א מחלוקה ווערט עס שנעל דיקוויירט דורך די דערצייערענס, די דערצייערענס מישען זיך בע-וואוסטליג נישט אריין אין דעם אינערליכען לעבען פון די קינדער, דאס איז א פאליטער פערזאנלעך און פערזאנלעך פון דער, טאז-פער-וועלטונג.

לאדער, טאז-קאלאניע איז אַנאָפּרעה קאלאניע פאר די שוואכסטע און אַרמסטע לאדער קינדער, פרישע לופט, גוטע ראציאנעלע דער-נעהונג, גוטע מעדיצינישע השגחה, איינברענגען אין די קינדער היגענישע געוואוינהייטען - דאס זענען די הויפטזאכען פון דער לאדער, טאז-קאלאניע.

די אויסגאבע ווערען ווי ווייט מעגליך דערפילט, אין דער צארייט אויסצוקלייבען די שוואכסטע און אַרמסטע קינדער ווערען אריינגע-צוייגן דער שול-דיקטאָר, די לערער און די עלטערן-קאמיטעטען, זיי זאָגען דאס ערשטע ווארט, זיי שיקען אין, טאז, די לייכטע פון קאנדידאטען. אין, טאז, ווערען די קאנדידאטען אונטערזוכט, עס ווערען בעזוכט די קאנדידאטען אין זייערע וואוינונגען, כדי זיך שאפען כאַטש אַנאָפּרעה-בערגרין ווענען די וואוינונג-בערינגונגען און אין ווענען די מאטעריעלע בערינגונגען - און אין רעוועלטאט פון דער גרויסער קאלעקטיווער צארייט, ווערען צוזאמענגעשטעלט די לייסטע.

די שולען, די לייסטע און צעהרער'ס און די עלטערן-קאמיטעטען זענען מעראיטערעסירט אין דער קאלאניע, זיי זאָגען פאר'ן אפצאהל פון די קינדער, א גאנץ שווער-יאָהר קומען פאר משה-רעפערסאנאלינגען פון עלטערן-קאמיטעטען און בכלל עלטערן, וועלכע פערנעהמען זיך מיט די פינאנציעלע פראגען.

אויף דער קאלאניע בעקומען די קינדער גוטע און ראציאנעלע דערנעהונג מיט מאל אין טאג, די דערצייערענס געבען כאַטש, און די קינדער זאָלען אלעס אויסמען, אלעס מוז אויסגעבעטען ווערען ביים טאג, ס'איז נישט דערלויבט אַרטיסט-ליסטען פון טיש אויפ'ן הויף מיט בויט אדער אנדער עסען אין מיל, די לייטונג פון דער קאלאניע בעמיהט זיך צוגרייטען פאר די קינדער געהעריגע עסענווארענען, און אוועקלע, וועלכע ווערען גערן געגעסען פון די קינדער.

אין ווישניאוו-גוראָ ביים סאמען ברעג פון סאנאוו-וואַלד, געפינט זיך די, טאז-קאלאניע. אויף א גרויסען שעה בעזוכטען פלאץ שטעהען דריי גרויסע געביידעס און איינע א קלענערע, כאַטש הונדערט פונציג קינדער - יעדעס קינד צו 28 טעג - געפינען אַנאָפּרעה-האַלט יעדעס זומער אין די דאָזיגע געביידעס, דאָס איז די זומער-קאלאניע פון לאדער, טאז.

פערשידענע קינדער געהן אדורך אין פער-לויף פון זומער דורך דער, טאז-קאלאניע, פון אלע עקען פון אונזער שטאָט, דאָס רוב קינדער פון צפון-טייל, - פון באַלדאָ, א גרויסער טייל קינדער קומט אויך פון יודישען צענטרום, פון גאָווא-מיעסקא און פילמוסקיענא, פון פאלדניאוו און צאָוואָדקא, פון ציגל-גאָס און שווימיעסקא, א היפער טייל קינדער קומען פון דרום-זייט, פון פלאץ ריימאנאָ און ארומיגע געגנטען, די קינדער רעקרוטירען זיך פון אלע מינים שולען, פון אלע יודישע פאָוועשטען שולען, פון אלע יודישע פאָלקס-שולען, פון דעם טייל חדרים און תלמוד-תורות, וועלכע שטעהט אין קאנטאקט מיט, טאז, דורך דער שול-היגעניע צארייט און וועלכע האָבען פון, טאז, א שול-דאקטאָר און פון דער לאדער-העב-רעאישער שול, יבנה.

ס'טרעפען זיך אויף דער קאלאניע קינדער פערטע צווישען זיך, פון פערשידענע סביבות, פון עלטערן רעליגיעזע געשטימטע, גלייכנאליטיגע אין רעליגיעזע זין און אַנטי-רעליגיעזע געשטימטע, פון עלטערן גאנצנאָל-געשטימטע און נישט-גאנצ-נאָלע.

די קינדער לעבען זיך אויף דער קאלאניע צוזאמען, לעבען מיט זייערע אייגענעסטיגע קי-דערישע אינטערעסען, ברענגען מיט זיך זייערע געוואוינהייטען און בערגימען פון דערהיים גא-נעקומען אויף דער קאלאניע נייע בערינגען און נייע געוואוינהייטען.

די קינדער פיהלען זיך פריי אויף דער קא-לאניע און ווערען נישט געשטערט אין זייערע האנדלונגען, וועלכע פליסען ארויס פון אינדערהיים דערנאָרבענע וועלט-אנשטאנדונגען.

פרובירט אריינגעהן אין צע-צימער אין צייט פון מאַלצייט, עס זיצט ביים טיש א גרופע קינדער פון חדרים און עסען אין היטלען, און צווישען זיי זיצט א יונגעלע פון א וועלטליכער פאָלקס-שול און עסט און היסטלע אויפ'ן קאפ, ער גיט אזוי געוואוינט, און דאס שפערט נישט איהם און נישט זיינע קאלעגען אין זייער פריינדשאפט, ביים אנדערען מיט פערקערט, צווישען א גרופע קינדער פון פאָלקס-שולען זיצען קינדער פון חדרים און צווישען זיי הערשט די פאליטע האַרמאָניע.

דער מיטאג האָט זיך געצויגט, קינדער זאָמע, מרייכע, בלייבען זיצען ביים טיש און כאַפּען א לידעל, קינדער זינגען ווער גערן א גאנצען טאָג און נאָכען אויס יעדע געלעגענהייט צו זינגען, עס הייבט אן א קינד פון פאָלקס-שול א יודיש פאָלקס-לידעל, און אלע כאַפּען אונטער, אַבער דאָס לידעל איז נישט בעקאנט די קינדער פון די חדרים און נישט די מידלעך פון די

אויף געוועהנליך פאפיר, זעהט דאָס אויס, אַז דאָ איז געשענען א ספעציעלע גנבה דווקא אַז דאָ טאט, ס'איז געווען זיכער, אַז דער גנב האָט געוואלט ספעציעל די דאָזיגע בריק און אויב ער האָט זיי געוואלט, האָט ער געהאט אין זיי אַנאָפּרעה און וועמאָלט אין זי אומגליקליך, פערלירען אויף אייביג דער גראַף ראַשעוויטש זעהענדיג ווי אַזא דענערווייט זיך מיט יעדע מינוט אַלץ מעהר און מעהר און האָט זיך ענדליך דעציידירט זי צו פרעגן ער האָט דאָס געטון דעליקאט, אזוי אַז ער זאל איהר נישט וועה טון.

וואס איז געשענען אַדאָ - א שרעקליכע זאך, מ'האָט מ'ך בעגנבעט, וואו? ווען? - טאקע דאָ אין קופע און דווקא דעמאָלט ווען מיר זענען געשטען אין אונזער געווען אין העסטאראו וואָנאָ צום אַווענ-ברויט.

דאָס איז נישט מעגליך, נישט מעגליך, וואָס האָט די דאָרט געהאט געלד, ציהרונג? - פיל מעהר, פיל טייערער און וויכטיגערע זאָ כען ווי געלד מיט ציהרונג.

אזוי זאָ וואָס - זאָמען, וואָס אין די הענד פון פרעמדע מענשען קענען זיי מ'ך אומגליקליך מאַכען אויפ'ן גאנצען לעבען, אוי, ווי שרעקליך דאָס איז, ווער האָט דאָס געקענט טון?

דער גראַף ראַשעוויטש האָט בעמערקט לויט דעם מינוט פון אַדאָ, אַז זי איז גרייט איהם חושד צו זיין אין דער גנבה, ווייל אויס-ס'איהם איז קיין בער אין דער קופע דאָ, בושט געווען און האָט געוואלט אַנאָפּרעה ווי אזוי צו איבערצייגען אַדאָ, אַז ער איז נישט שולדיג.

(פאַרזעצונג קומט).

ר. איזראעל דירעקטאר אדארה גארד

סענסאציאנעל-שפאנענדער ראמאן 43 פון יודישען לעבען

דער גרעניץ-בעמערקטע האָבען זיך דערנעהנטערט צום וואָנאָ וואו ס'האָבען זיך געפונען גראַף ראַשע-וויטש מיט דער אַרטיסטקע אַדאָ, וועלכע איז גע-וואָרען וועט אַמאָל מעהר אויסגעווענט. פאַרזאָט זי האָט אזוי מורא געהאט, האָט זי אַליין נישט גע-וואָלט, זי האָט געציטערט פאַר די בריק, וועלכע זענען געלעבען אין דער לעדער-באָדע, טאט, האָט זי האָט געוואלט, אַז קיינער האָט נישט קיין רעכט איהר די בריק צוצוגעהאנגען און קיינער וועט נישט איינפאַלען די דאָזיגע איהרע פרווואַט-בריק צו ליינענען.

דאָס האָט זענען צוויי און וואָנאָ און העפ-ליך געפונען די פאַסאזשירען צו עפענען זייערע גע-לעך, דער גראַף האָט געעפנט זייער וואָלירען און האָט אויך געהאַלפּען די אַרטיסטקע פערטיג צו ווערען מיט איהרע זאָכען, אַלץ איז געווען געעפנט, נאָך די לעדער-באָדע טאט איז געלעבען אויפ'ן אָרט און אַדאָ האָט זי נישט געהייראט, די גאנצע רעוועווע איז אַדאָ-קאנטאָנען אין אַדאָ-גאָנג און צום סוף האָט אייבער פון די בעמערקטע געפונען אַדאָ, אַז זי זאל עפענען די לעדער-באָדע טאט, אַדאָ איז בלאס געוואָרען, זי האָט אַ ציטער געגעבען, פערשטעהט זיך, אַז קיין פרעמדער האָט אַפילו דאָס נישט פאַר-מערקט, אַבער גראַף ראַשעוויטש האָט אנגעהויבען

פארמאסעפאלאס = בערער פארמאסעפאלאס

אינטערנאציאנאלער מעש אין פוילען פירישע רעפערענטאנץ בעזיגס יוגאסלאוויע 3:4

בעכטען איז אויפן מיליטערישען סטאדאן אין ווארשע פארגעקומען דער אינטערנאציאנאלער מעש צווישען פוילען און יוגאסלאוויען וועגן פריי פון מלוכה-פרעזידענט. דער מעש האט געהאט א זעהר אינטערעסאנטען טען פארלויף און געווען פאר מיר מער אינטערעסאנטען, אין די ערשטע מינוטען איז דאס טעם פאר א שוואכעס, אפער עס וואקסט פסדן און דאס שפילען ווערט פסדן לעבעדיגער. דאס שפילען

פערענדיגט דעם ציהקדיסטע-געציעג ארום פוילען אלס יוגער איז ארום ליפנסקי פון „סקאדא“

בעכטען האט זיך אויף די דעבאטען פערענדיגט דאס ציהקדיסטע-געציעג ארום פוילען. דאס ווערט געציעגט און געווען פערטיליט אויף 8 טעג. דאס געציעגט האט געווען 47 ציהקדיסטען. פער-ענדיגט האט זיך 26. אין דער אלגעמינער פונקטא-ציע האט געווען ליפנסקי פון „סקאדא“, אדורכ-געציעגט דעם שטח פון 1722 קילאמעטער אין 64 שטח 58 מינוט און 5 סעקונדען. דער צווייטער וועג האט געווען אלעקסא (לעגיא), וועלכער האט אדורכ-געציעגט דעם וועג אין 65 שעה 13 מינוט 8 סעק.

דער לייכטעסער מעש פוילען-אונגארן

דער לייכטעסער מעש פוילען-אונגארן, וועלכער קומט פאר דעם 17 טעג-פער-אין קרענדיק-הוטא, וועט שוין זיין דער פירטער מעש פון די דאזיגע רעפערענטאנצן. די ערשטע דריי טאג האט אונגארן דעזירירט געוואונען, אין יאָהר 1928 האט זיך אונגארן אין בודאפעשט געוואונען 27:51, אין יאָהר 1931 אין קרענדיק-הוטא האט זיך אונגארן געווא-נען 25:51, אין יאָהר 1932 אין בודאפעשט הא-ט זיך אונגארן ווידער געוואונען 32:50.

אויך דאסמאל איז נישט פאראוסגעזען קיין זיג פון פוילען, ווייל די אונגארער געפינען זיך אין א זעהר גוטער פארם און קאמפטיניק-וועט זיין דער פוילישער רעפערענטאנץ נאך נישט לויפן צוליב דער קאמפטיניק פון זיין פוס.

קראקאוויץ איז וויער בודאפעשטער רעפערענטאנץ איז שלעזיען

מיטוואך, דעם 18. ד. ה. וועט די פוסבאל-מאנשאפט פון „קראקאוויץ“ שפילן אין וויען מיט „רעפערענטאנצן“ פון די בודאפעשטער רעפערענטאנצן שפילן אין אייבערשטעוועג.

גימנאסטישע פערמאסעפאלאס

וועגען וועלט-מייסטערשאפט צו די וועלט-פערמאסעפאלאס אין גימנאסטיק וועט קומען פאר אין מאי 1934 אין בודאפעשט. האבען זיך ביי איצט געמאלדען: פוילען, בעלגיע, מעקסיקא, ענגלאנד, פאנעסטינא, שווייץ, טשעכיע, לוקסעמבורג און אונגארן.

ר״בונגען אין יודישען מאטא-ציהליסטען-הלוו (ז.ה.מ.)

אין ז.ה.מ. ק.מ. קומען לעצטענס פאר איבער-ליכע ריכטיגן און מען שמועסט אפילו וועגען א שפאלטונג. איבער פון די וויצע-פרעזענט מיט עטליכע מיטגלידער זענען צווישן פון קלוב און טראכטען וועגען גרינדען א נעם יודישען מאטא-ציהליסטען-קלוב.

אינטערנאציאנאלע טעניס-פער-מעסטונגען איז פוילען

נעכטען זענען פערענדיגט געווארען די האלב-פערמאסעפאלאס אין אייבערשטע פאר מענער אין די אינטערנאציאנאלע טעניס-פערמאסעפאלאס פון פוילען. אין לעצטען האלב-פערמאסעפאלאס האבען זיך געטראפן שלאסטיניק (פוילען) און העכט (א ייד פון טשעכיע). דעם מעש האט געוואונען העכט אין 5 טעג 3:6; 2:6; 6:3; 6:4; 6:8.

אלגעמיינע פערמאסעפאלאס פאר פערמאנעט פון די ספארט-שורנאליסטען

צוליב דעם, וואס די צענטראלע פערמאנע-טונג פון די ספארט-שורנאליסטען האט זיך אנגע-בען אין דימיטע, איז אויף דער נעכטיגער אלגעמיינע פערמאסעפאלאס געוועזען פאר-גענדעט נייט פערמאסעפאלאס: פערענט: רעד, שיקאסקי; וויצע-פרעזענט: אליאדאסקי; און קעניג (לעמבערג); סעקרעטאר: גרושעצקי; שטייגער: און פערמאסעפאלאס אין בעשטעטיגט געווארען דער בעשטע אומשטייטען פון דעם פערמאנעט די דייטשע מיטגלידער אין אויבערשטעוועג. שלעזיענער מייסטער פון „הבח“ נעכטען זענען פארגעקומען די ציהליסטען-באזענען. די טראכטען איז געווען 50 קילאמעטער און פערמאנעט: פאנאניק, לאסק, וואלדעו און צוריק. געווען האט שלעזיענער אין א צייט פון

ווען די פרומען פליהען

די פרומען און איז צוגעפאלען צו זיין מיטן פנים, ער איז א לאנגע צייט צווישן געווען, אייבערשטע-דעם אין זיך האט זיך געווען פערשיידענדיגע דאסע פון די פרומען און ווען ער האט שפעטער אויפגע-הויבען דעם קאפ זענען זיינע אויגען געווען פייכט... דער צאנזער פון מאדעלמען פלעגט אלע מאל צוריקטראפן אין איהם עראנדערגעגען פון זיין וויי-טער, טרויעריגער יוגענט, אפ פונקט צווישן איהם איז געווען יוגענט און זינע מיידל, געשטאנען פאר איהם מיט א פונקט בלומען אין די הענט און מיט צוואנציגער פארווארף אין די גרויסע, אומער-טענע אויגען, האט זיך געווען מיט פערשטען יאָהר צוריק. דאס מיידל איז געווען א פראכטפולע, א צאנזער, און דעם פונקט בלומען האט זי געבראכט פאר איהם אין יענעם טאג, ווען ער האט זיך גע-גרייט צוואנציג יאָהר, און ער פערלאזט זי. ער איז טאקע אומגעקומען, פערלאזענדיג דאס צאנזער מיידל, וועלכע האט איהם צוויי גע-ליבט. ווי זי האט יענעם טאג געווינט ביי איהם אויפן אקסעל! ווי זי האט זיך געפערעט צו דאס געגענע דאס ווארט: אפער זעהר ווי דעם געשטאנען און רייכטיק האט איהם פערזעהט דעם קאפ. ער האט איהם פערשפראכען צו אין גי-לען וועט ער זיך געהען צו זיך, גר, ערויס, האט ער זי געליבט! אויף זיין וועג האט זיך געווינען א צאנזער מיידל. זי האט שוין נישט ליב געהאט קיין בלומען דערפאר איז זי אפער געווען א פייגלע, עס איז איהם פארגעשטאנען צו זיין צו קומען. האט ער זיך געשלאסען, ער איז דאך גע-ווען צוויי ווייט פון יענער, מיט איהם אפגעשלידען

2 שעה מיט 55 מינוט, דער צווייטער איז געווען צענדליג און דער דריטער נייטער.

וויש-באל מענער

שטערן-מארגענשטערן 4:34 מייסטערשאפט מעש וועגען דער צע-קלאס. שטארקער איבערגעוויכט פון שטערן, וועלכע האט געטון מיטן גענער, וואס ער האט גר געוואלט.

וויש-באל פרויען

שטערן-מ.ס.מ. 0:30 (וואלקאווער) די מ.ס.מ. מאנשאפט האט זיך צום מעש נישט געשטעלט, צוליב דעם האט שטערן-ב. קומען 2 פונקטען דורך א וואלקאווער.

פירישע מייסטערשאפט אין קוישנאל

וועגען דער פוילישער מייסטערשאפט אין קוישנאל האבען נעכטען געשפילט אין לעמבערג: אימקא (קראקא) - דרור (לעמבערג) 20:30

צווישענשטעטישע אינטערנאצי-יאנאלע פוסבאל-מעש בודאפעשט - קראקא 0:2

נעכטען איז פאר א גרויסען פובליקום אין פארן ריכטער ה' ראזענפעלד פארגעקומען דער צווישענשטעטישער מעש צווישען דער רעפער-ענטאנצן פון בודאפעשט און דער רעפערענטאנצן פון קראקא. די איינארישע מאנשאפט האט אין דער גאנצער ערשטער העלפט געהאט די איבערמאכט און האט ערצייט א טויער, אויך דער פוסקא האט די אונגארישע מאנשאפט אין דער 3-טער מינוט ערצייט א טויער, די קראקאווער מאנשאפט האט אפילו פון דעם מאמענט אן בעסער געשפילט, אפער נישט געקענט דערגרייכען אפילו קיין עהרען-טויער.

צווישענשטעטישע מעשען אויפן טאג פון פ.א.מ.

אין טאג פון פ.א.מ. זענען נעכטען פארגע-קומען פאלגנדע צווישענ-שטעטישע מעשען: פשעמיש - לעמבערג 3:5 שלעזיען - בע - שלעזיען א. 2:3 קראקא - בירין 2:3 פויען - לארז 3:4

א.ר.ס. (שלעזיען) - נאפשוו (ליפני) 0:2

לייכטעסער מעשען דריי-מעשען איז לארז - קראקא נעכטען איז אויפן פלעץ פון פ.א.מ. פארגע-קומען א זעהר אינטערעסאנטע לייכטעסער דריי-מעש צווישען די אייבערמאכטע רעפער-ענטאנצן, די שלעזישע רעפערענטאנצן האט ווייט דיסטאנסירט די אייבער. דער מעש האט (ענדע ווע 8-טע ווייט).

— דו האסט זי ליב מער ווי מיר ? זי האט זיך בערהייגט ערשט דאן, ווען ער האט איהם אויסגעקוקט די ליפס, די אויגען און דעם האלד. ווען ער איז שפעטער צוריק צוריקגעקומען צו זיך אין צימער, ווענדיג אומגעטום דאס פער-מריקענטע צווייגעל בלומען. איז עס שוין מעהר נישט געווען. דאס ווייב האט עס פריגען ארויסגע-ווארפען.

דער טומעל, דאס יאגעניש, די געשעפטען, ס'ווייב — דאס אלץ האט איהם איבערגעלאזט ווינציג צייט אויף צו טראכטען און טרויערן. אין פרייהייט אפער, ווען די בלומען פלעצען זיך פאר גאנצע בליהען פלעגט זיך די בעקשאפט ביי איהם צוריקטראפן, ווי צווייגעל בלומען פון די קייטען, און ער, ראטנאף, האט שוין פאר זיך קיין ארט נישט געקענט געפינען. אין פרייהייט פלעגט איהם אהייבן צו פערשלאגען דער ריח פון צופליהעטע בלומען, אפילו צווייג זיין נשמה מיט פערשפערטע טער פערזעהנע, מיט נאגענדיגער חרטה, שפא-טענדיג איבער זיין פערשייטעניש, שטערנדיג זיין שלאף און פערשמענדיג איהם זיינע נעכט און טעג.

ער האט זיך אפער אויסערליך גוט בע-הערשט ער האט מיט קיין איין מינע נישט צו-ריסגעגעבען דאס, וואס ביי איהם אין הארצען טאט זיך, צוויי און געווען אויף דאס מאל, אויפן סטענאגראפישען צווייטען טאג האט ער רהיג געוואנט צו זיין — נעכטען האט מיר דער קאפ וועג געטון פון דעם ריח פון די בלומען. דאס זענען עפעס מאדענע בלומען, אפילו שפארע ביי אונז זענען זיי אפ-הערש — געריכטער און דרייבער, און שמעקען שמעקען זיי אויף עפעס אנדערש, עפעס צארטער...

ווען די פרומען פליהען

די פרומען און איז צוגעפאלען צו זיין מיטן פנים, ער איז א לאנגע צייט צווישן געווען, אייבערשטע-דעם אין זיך האט זיך געווען פערשיידענדיגע דאסע פון די פרומען און ווען ער האט שפעטער אויפגע-הויבען דעם קאפ זענען זיינע אויגען געווען פייכט... דער צאנזער פון מאדעלמען פלעגט אלע מאל צוריקטראפן אין איהם עראנדערגעגען פון זיין וויי-טער, טרויעריגער יוגענט, אפ פונקט צווישן איהם איז געווען יוגענט און זינע מיידל, געשטאנען פאר איהם מיט א פונקט בלומען אין די הענט און מיט צוואנציגער פארווארף אין די גרויסע, אומער-טענע אויגען, האט זיך געווען מיט פערשטען יאָהר צוריק. דאס מיידל איז געווען א פראכטפולע, א צאנזער, און דעם פונקט בלומען האט זי געבראכט פאר איהם אין יענעם טאג, ווען ער האט זיך גע-גרייט צוואנציג יאָהר, און ער פערלאזט זי. ער איז טאקע אומגעקומען, פערלאזענדיג דאס צאנזער מיידל, וועלכע האט איהם צוויי גע-ליבט. ווי זי האט יענעם טאג געווינט ביי איהם אויפן אקסעל! ווי זי האט זיך געפערעט צו דאס געגענע דאס ווארט: אפער זעהר ווי דעם געשטאנען און רייכטיק האט איהם פערזעהט דעם קאפ. ער האט איהם פערשפראכען צו אין גי-לען וועט ער זיך געהען צו זיך, גר, ערויס, האט ער זי געליבט! אויף זיין וועג האט זיך געווינען א צאנזער מיידל. זי האט שוין נישט ליב געהאט קיין בלומען דערפאר איז זי אפער געווען א פייגלע, עס איז איהם פארגעשטאנען צו זיין צו קומען. האט ער זיך געשלאסען, ער איז דאך גע-ווען צוויי ווייט פון יענער, מיט איהם אפגעשלידען

פערזיכט אויף דער יודישער וועלט=קאנפערענץ איז גענוג

טשענכאסלאוואקיי

אויז עגיפטער

ד' פערטא"נ' גאט שפאטע

אדרת צ'ינג

אנדערע דרום-אמעריקאנישע

ה"קעם" מאכט בעמיהונגען — טיילווייז מיט
עפאלג — כדי צו שאפן אינוואדערענס-מעג-
ליכקייטען אין שפאניען, פערסיען, מאראקא, דרום-
אפריקע און יוגאסלאוויען.

פאר ווענערישע און געשלעכט

י"ר. מעד.

צוריקגעצעהרט

1971

אָרײַן = ייִזער אַל

ד"ר הויפטער זעטן אנגעקומען 50

71X7N7

9299 編 62.28.957

2713180717

שמואל רייך

Dr. med. **Lubicz I. Villy Simonovitch**
281-81 520 119 **281-81 520 119**

בז'נר'ע

778827

71N7117

71712172

דאס אלגעמיינע ארומיגסטע-רעכט איז גאנץ פיר-
אין יידישע פליטים פון דייטשלאנד, וואס זענען
וואוינענדיק אין דער רומענישער פראווינץ.

Dr. med. Lubicz I. Villy Simonovici

פועמדיקאזער 119, 520, 231-81

